

plicatum simul obsignare & confirmare. Audire non pigebit magnum Chemnitium his verbis nostram de effectu Sacramentorum doctrinam proponentem : *Sacra menta beneficia (redemptionis) in verbo nobis proponunt, offerunt & exhibent & obsignant, atq; ita ducunt nos ad Christum, ad gratiam Dei, ad efficaciam Spiritus, Exam. Conc. Trid. part. 2. de efficac. Sacramentorum, ad Canon. 7. item cod. in loco: Sacramentum est medium, Organum seu instrumentū, per quod Spiritus Sanctus efficax est, proponens, offerens, exhibens, distribuens & applicans meritum Christi & gratiam Dei ad salutem omni credenti. Rursus ibid. una manus Dei est, quā per verbum & Sacra menta, in verbo offert, exhibet, applicat atq; obsignat credentibus beneficia redemp tionis. Eodem plane modo Dn. D. Menzerus Disput. V. Tom. 2. Git. 68. Et post illum Dn. D. Gerhardus distinctè fines seu effectus Sacramentorum proponens facit principalem priorem, Organum, medium & ὄχημα esse, per quod Deus offert, exhibet & credentibus applicat promissionem Evangelii propriam de remissione peccatorum, justitia & vita eterna: posteriorem σΦεργίδα, sigillum & signaculum esse promissionem divinae gratiae credentibus exhibitam obsignans. Et subjicit: in Sacramentis enim Deus gratiam suam offert, oblatam credentibus applicat & applicatam ejusdem obsignat, Loc. de Sacram. §. 87. Argumenta apud dictos autores & reliquos orthodoxos magno numero adducta videri possunt. Unicum hoc loco notandum. Sicut verbum est organum Spiritus Sancti, quo mediante efficaciter hominis salutem operatur, Rom. I. 16. ita Sacramentum, quod nihil aliud est, quam Verbum Dei visibile (August.) seu verbum ritibus & ceremoniis vestitum (constat enim actione verbo Dei determinata cum annexa promissione, de quo in singulis Sacramentis, uti mox demonstrabitur) ejusdem est operationis. Id est, quod *Apologia August. Conf.* dicit, eundem esse effatum, eandem virtutem & efficaciam & verbi & Sacramentorum, quæ sunt sigilla promissionum. Minus igitur est, hanc Sacramentorum operationem vel per commonefactionem quandam, vel per significationem explicare, vel etiam per obsignationem gratia sed anteà collatæ aut post conferendæ; nisi hoc credatur & addatur, quod illam gratiam simul de præsenti conferant & exhibeant. Deus enim nos salvos fecit per lavacrum regenerationis & renovationis, Tit. III. 5. En medium ex parte Dei, cuius beneficio salus contingit.*

In